

نقش مدیریت زنان در افزایش کیفیت زندگی شهری

با هدف شناسایی مسائل و چالش‌های زنان در این حوزه - در دفتر امور زنان وزارت راه و شهرسازی تهیه شده است به روشنی از ناموفق بودن سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه شهری در تأمین رضایت‌مندی زنان حکایت دارد. اگرچه دلایل گوناگونی برای این موضوع ارائه شده که هر یک را در جایگاه خود می‌توان بررسی و پیگیری کرد، اما این نوشتار، به سبب وظیفه ساطرمانی و تجربه زیسته نگارنده و نیز ماهیت مخاطبان نشریه هفت‌شهر، به موضوع از منظر نبود سهمی برای زنان در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌های توسعه شهری توجه می‌کند.

هدف اصلی طرح‌های توسعه شهری تأمین رفاه نسبی شهروندان و بهبود کیفیت زندگی شهری و رضایت‌مندی سکونتی در محلات و مناطق شهر است. بر این اساس، سیاست‌گذاران و مسئولان مدیریت شهری همواره تلاش می‌کنند به مدد راهبردها، سیاست‌ها و برنامه‌های درون‌سازمانی و بین‌سازمانی، در تعامل با سایر نهادهای تأثیرگذار بر توسعه شهری، به این هدف دست یابند و برای افزایش زیست‌پذیری در محیط شهری برای ساکنان آن برنامه‌ریزی کنند. بدین ترتیب، شناخت و سنجش کیفیت زندگی در شهرها - که معلول عواملی همچون اقدامات مدیریت شهری و سایر نهادهای دولتی و غیردولتی است - موضوع بسیار مهمی برای ترسیم نقشه راه مدیریت شهری و سایر نهادهای مسئول به منظور آگاهی از وضعیت موجود و اقدام برای تحقق وضعیت مطلوب با هدف رضایت‌مندی شهروندان به شمار می‌رود. در ایران، با

کیفیت زندگی مفهومی محتوایی، فراگیر و پیچیده است که از عوامل گوناگون اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، کالبدی و فضایی تأثیر می‌پذیرد. تعریف‌های متعددی برای کیفیت زندگی ارائه شده، ولی همه تعاریف بر یکی از دو جنبه مفهومی زیر، با قلمروهای مشخص، تأکید دارند: اول، درک کیفیت زندگی مبتنی بر ادراکات ذهنی و عینی شخص که نتیجه آن رضایت‌مندی از زندگی است. دوم، حقایق عینی و خارجی زندگی که در محیط اجتماعی، اقتصادی و کیفیت محیطی معنا می‌یابد. این شماره از هفت‌شهر، به دلیل مأموریت موضوعی این نشریه در باب مسائل شهری، به مفهوم دوم یعنی کیفیت زندگی در محیط شهری می‌پردازد. بررسی و سنجش کیفیت زندگی شهری در ایران، با توجه به شرایط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خاص آن و نیز تأکید سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور بر این مسئله، اهمیت خاصی برای سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان در حوزه‌های مختلف دارد. در حوزه سیاست‌های شهری نیز رشد دائمی جمعیت شهرها در ایران و کمبود برخورداری‌های لازم در زمینه شاخص‌های کیفیت زندگی توجه به افزایش زیست‌پذیری شهرها را در سال‌های اخیر به‌عنوان یک ضرورت مطرح کرده است. یکی از مسائل مهم در این زمینه نبود تعادل و توازن در برخورداری همه شهروندان از زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات شهری است. گزارشی که در سال ۱۳۹۵ بر اساس مروری بر بیش از صد منبع نوشتاری و گفت‌وگو با مسئولان دولتی، نهادهای غیردولتی و صاحب‌نظران فعال در حوزه زنان و مسائل شهری -